

श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी

॥ॐ श्री गणेशाय नमः॥

ॐ

मङ्गलाचरणम्

वन्दे सिद्धिप्रदं देवं गणेशं प्रियपालकम् ।
विश्वगर्भं च विम्बेशं अनादिं मङ्गलं विभूम् ॥

अथ ध्यानम्

ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारु चन्द्रवतंसम् ।
रत्नाकल्पोऽवलाङ्गं परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् ॥१॥

पद्मासीनं समन्तात्सुतममरगणैर्व्याघ्रकृतिं वसानम् ।
विश्वाद्यं विश्ववन्द्यं निखिलभयहरं पश्चवक्रं त्रिनेत्रम् ॥२॥

अथ प्रथमोऽध्यायः ॥

हरिः ॐ

गृणाना॑ त्वा गृणपतिष्ठं हवामहे
प्रियाणा॑ त्वा प्रियपतिष्ठं हवामहे
निधीना॑ त्वा निधिपतिष्ठं हवामहे वसो मम ।
आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधम् ॥१॥

ग्रायत्री त्रिष्टुञ्जगत्यनुष्टुप्पञ्चा सुह ।
बृहत्युष्णिहा॑ कुकुप्सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥२॥

द्विपदा॑ याश्वतुष्पदास्त्रिपदा॑ याश्व षट्पदाः ।
विच्छन्दा॑ याश्व सच्छन्दाः सूचीभिः शम्यन्तु त्वा ॥३॥

सुहस्तोमाः सुहच्छन्दस आवृतः सुहप्रमा॒ ऋषयः सुस दैव्याः ।
पूर्वेषां पन्थामनुदश्य धीरा॑ अन्वालैभिरे रथ्यो न रुश्मीन् ॥४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

[शिवसङ्कल्पसूक्तम्]

यज्ञाग्रतो दूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति ।
दूरज्ञमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥१॥

येनु कर्माण्युपसो मनीषिणो यज्ञे कृष्णन्ति विदधेषु धीराः ।
यदपूर्वं युक्षमन्तः प्रजानां तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥२॥

यत्प्रजानमुत चेतो धृतिश्च यज्ञोतिरन्तरमृतं प्रजासु ।
यस्मान्नऽक्रृते किं चन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥३॥

येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृहीतममृतेन सर्वम् ।
येन यज्ञस्तायते सुप्तहोता तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥४॥

यस्मिन्नृचः साम् यजूऽधिष्ठि यस्मिन् प्रतिष्ठिता रथनाभाविवाराः ।
यस्मिध्वित्तं सर्वमोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥५॥

सुषाराथिरश्वानिव यन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभिर्वज्जिनं इव ।
हृतप्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥६॥

इति रुद्रे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

अथ द्वितीयोऽध्यायः ॥

[पुरुषसूक्तम्]

हरि ॐ

सुहस्रशीर्षं पुरुषः सहस्राक्षः सुहस्रपात् ।
स भूमिं उ सुर्वतः स्पृत्वात्यतिष्ठदशाङ्गुलम् ॥१॥

पुरुष एवेदं सर्वं यद्गृहं यच्च भूव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥२॥

एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पूरुषः ।
पादौऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥३॥

त्रिपादूर्ध्वं उदैत्पुरुषः पादौऽस्येहाभवत्पुनः ।
ततो विष्वङ्गं व्यक्त्रामत्साशनानशने अभिः ॥४॥

ततो विराङ्गजायत विराजो अधि पूरुषः ।
स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्गूमिमथो पुरः ॥५॥

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः समृतं पृषदाज्यम् ।
पश्चूस्ताँश्चके वायव्यानारण्या ग्राम्याश्च ये ॥६॥

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
छन्दांश्चिं जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥७॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

तस्मादृष्टा अजायन्त् ये के चौभृयादतः ।
गावो ह जस्ते तस्मात्स्माञ्जाता अंजावयः ॥८॥

तं युज्ञं बुर्हिषि प्रौक्षुन्पुरुषं जातमग्रतः ।
तेन देवा अंयजन्त साध्या क्रष्णेश्व ये ॥९॥

यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।
मुखं किमस्यासीत् किं ब्रह्मू किमूरु पादा उच्येते ॥१०॥

ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्वाहू राजन्यः कृतः ।
ऊरु तदस्य यद्वैश्यः पञ्चाणि शूद्रो अंजायत ॥११॥

चन्द्रमा मनसो जातश्क्षोः सूर्यो अजायत ।
श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥१२॥

नाभ्या आसीदन्तरिक्षधृ शीर्षो द्यौः समवर्तत ।
पञ्चां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्था लोकाँ॒३॥ अंकल्पयन् ॥१३॥

यत्पुरुषेण हृविषा देवा युज्ञमतन्वत ।
वसन्तोऽस्यासीदाज्यं ग्रीष्म इधमः शुरद्धुविः ॥१४॥

सप्तस्यासन्परिधयस्त्रिः सुस सुमिधः कृताः ।
देवा यद्युज्ञं तन्वाना अबन्धन् पुरुषं पुशुम् ॥१५॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते हु नाकं महिमानः सचन्त् यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥१६॥

अद्यः सम्भृतः पृथिव्ये रसाच्च विश्वकर्मणः समवर्तुताग्रे ।
तस्य त्वष्टा विदधंद्रूपमैति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाजानुमग्रे ॥१७॥

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्यवर्णं तमसः परस्तात् ।
तमेव विदित्वाऽति मृत्युमैति नान्यः पन्था विद्युतेऽयनाय ॥१८॥

प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तरजायमानो बहुधा वि जायते ।
तस्य योनिं परिपश्यन्ति धीरास्तस्मिन्ह तस्थुर्भुवंनानि विश्वा ॥१९॥

यो देवेभ्य आतपति यो देवानां पुरोहितः ।
पूर्वे यो देवेभ्यो जातो नमो रुचाय ब्राह्मये ॥२०॥

रुचं ब्राह्मयं जनयन्तो देवा अग्रे तदब्रुवन् ।
यस्त्वैवं ब्राह्मणो विद्यात्तस्य देवा असन्वशे ॥२१॥

श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमुश्चिनौ व्यात्तम् ।
इष्णन्निषाणमुं म इषाण सर्वलोकं म इषाण ॥२२॥

इति रुद्रे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

[अप्रतिरथसूक्तम्]

हरि ॐ

आशुः शिशांनो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभणश्चर्षणीनाम् ।
संक्रन्दनोऽनिमिष एकवीरः शतङ्ग सेना अजयत्साकमिन्द्रः ॥१॥

संक्रन्दनेनाऽनिमिषेण जिष्णुना युत्करेण दुश्यवनेन धृष्णुना ।
तदिन्द्रेण जयतु तत्संहच्छ युधौ नर इषुहस्तेन वृष्णा ॥२॥

स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी सध्मसंष्टा स युध इन्द्रौ गणेन ।
सध्मसृष्टजित्सौम्पा बाहुशर्धुग्रधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता ॥३॥

बृहस्पते परिदीया रथेन रक्षोहामित्रां२ अपबाधमानः ।
प्रभञ्जन्त्सेनाः प्रमृणो युधा जयन्त्रस्माकमेध्यविता रथानाम् ॥४॥

बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहस्रान्वाजी सहमान उग्रः ।
अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित् ॥५॥

गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्म प्रमृणन्तमोजसा ।
इमङ्ग संजाता अनु वीरयध्वमिन्द्रेण सखायो अनु सधरभधम् ॥६॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

अ॒भि गोत्राणि सहस्रा गाहमानोऽद्यो वीरः शूतमन्युरिन्द्रः ।
दुश्युवृनः पृतनाषाढयुध्योऽस्माकथं सेना अवतु प्रयुत्सु ॥७॥

इन्द्रे आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः ।
देवसेनानांभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्राम् ॥८॥

इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राजा आदित्यानां मरुताथं शर्द उग्रम् ।
महामनसां भुवनच्युवानां घोषो देवानां जयतामुदस्थात् ॥९॥

उर्ध्वर्षय मघवन्नायुधान्युत्सत्वनां मामुकानां मनाथंसि ।
उद्धृत्रहन्वाजिनां वाजिनान्युद्रथानां जयतां यन्तु घोषाः ॥१०॥

अस्माकमिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु ।
अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्माँ॒र उ देवा अवता हवैषु ॥११॥

अमीषां चित्तं प्रतिलोभयन्ती गृहणाङ्गान्यप्वे परेहि ।
अभि प्रेहि निर्दह हृत्सु शोकैरन्येनामित्रास्तमसा सचन्ताम् ॥१२॥

अवसृष्टा परापत् शरव्ये ब्रह्मसधंशिते ।
गच्छामित्रान्पद्यस्व मामीषाङ्गश्चनोच्छिषः ॥१३॥

प्रेता जयता नर इन्द्रो वः शर्म यच्छतु ।
उग्रा वः सन्तु बाहवोऽनाधृष्या यथासंथ ॥१४॥

असौ या सेना मरुतः परेषाम् भ्यैति न ओजसा स्पर्धमाना ।
तां गूहत तमसाऽपंत्रतेन यथामी अन्यो अन्यं न जानन् ॥१५॥

यत्र बाणः सम्पत्तिं कुमारा विशिखा इव ।
तत्र इन्द्रो बृहस्पतिरदितिः शर्म यच्छतु विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥१६॥

मर्मणि ते वर्मणा छादयामि सोमस्त्वा राजाऽमृतेनानुवस्ताम् ।
उरोर्वरीयो वरुणस्ते कृणोतु जयन्त त्वानु देवा मंदन्तु ॥१७॥

इति रुद्रे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः ॥

[सूर्यसूक्तम् / सौरसूक्तम् / मित्रसूक्तम् / मैत्रसूक्तम्]

हरिः ॐ

विभ्राङ्गुहत्पिंबतु सोम्यं मध्वायुर्दधंद्वज्ञपत्तविहृतम् ।
वातंजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पुष्पोष पुरुधा वि रांजति ॥१॥

उदु त्यं जातवेदसं देवं वंहन्ति केतवः ।
दृशे विश्वायु सूर्यम् ॥२॥

येनां पावकं चक्षसा भुरण्णन्तं जनाँ॒२॥अनु॑ ।
त्वं वंरुणं पश्यसि ॥३॥

दैव्यावधर्यू आगतु॒३ रथेन् सूर्यत्वचा । मध्वा यज्ञाँ॒४ समञ्जाथे ।
तं प्रलथाऽयं वेनश्चित्रं देवानां॑म् ॥४॥

तं प्रलथां पूर्वथां विश्वथेमथां ज्येष्ठतांतिं बर्हिषदं॒५ स्वर्विदं॑म् ।
प्रतीचीनं वृजनं॒६ दोहसे॒ धुनिमाशुं जयन्तुमनु॒ यासु॒ वर्धसे ॥५॥

अयं वेनश्चौदयुत्पृश्चिंगर्भा॒ ज्योतिर्जरायू॒ रजसो॒ विमाने॒ ।
इमम् पाइ॒७ संज्ञमे॒ सूर्यस्य॒ शिशुं॒ विप्रा॒ मृतिर्भी॒ रिहन्ति ॥६॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

चित्रं देवानामुदगादनौकं चक्षुमित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।
आप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तुस्थुषंश ॥७॥

आ न इडाभिर्विदथे सुशस्ति विश्वानरः सविता देव एतु ।
अपि यथा युवानो मत्संथा नो विश्वं जगदभिपित्वे मनीषा ॥८॥

यदृद्य कच्च वृत्रहन्तुदगा अभि सूर्य ।
सर्वं तदिन्द्र ते वर्षे ॥९॥

तरणीर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृदसि सूर्य ।
विश्वमा भासि रोचनम् ॥१०॥

तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वं मध्या कर्त्तोर्वितंतुधं सं जभार ।
यदेदयुक्त हरितः सधस्थादाद्रात्री वासस्तनुते सिमस्मै ॥११॥

तमित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे सूर्यो रूपं कृषुते घोरुपस्थे ।
अनन्तमन्यद्वुशदस्य पाजः कृष्णमन्यद्वरितः सं भरन्ति ॥१२॥

बण्महाँ२॥ असि सूर्य बडादित्य महाँ२॥ असि ।
महस्ते सुतो महिमा पंनस्यतेऽद्वा देव महाँ२॥ असि ॥१३॥

बट सूर्य श्रवंसा महाँ२॥ असि । सुत्रा देव महाँ२॥ असि ।
महा देवानामसूर्यः पुरोहितो विभु ज्योतिरदाभ्यम् ॥१४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

श्रायन्त इव सूर्यं विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत ।
वसूनि जाते जनमान् ओजस्सा प्रति भागं न दीधिम ॥१५॥

अ॒द्या दैवा उदिता सूर्यस्य निरङ्घृसः पिपृता निरवृद्यात् ।
तन्नो मि॒त्रो वरुणो मामहन्तामदिति॒ः सिन्धुः पृथि॒वी उत द्यौः ॥१६॥

आ कृष्णोन् रजस्सा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च ।
हि॒रण्ययैन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥१७॥

इति रुद्रे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

अथ पञ्चमोऽध्यायः ॥

[रुद्रसूक्तम् / नीलसूक्तम्]

हरिः ॐ

नमस्ते रुद्र मून्यवं उतो तु इष्ठवे नमः ।

ब्रह्म्यामुत ते नमः ॥१॥

या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।

तया नस्तन्वा शन्तमया गिरिशन्तभि चांकशीहि ॥२॥

यामिषु गिरिशन्त हस्ते विभर्ष्यस्तवे ।

शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंश्सीः पुरुषं जगत् ॥३॥

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाऽच्छावदामसि ।

यथा नः सर्वमिञ्जगंदयुक्ष्मधं सुमना असंत् ॥४॥

अध्यवोचदधिक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।

अहींश्श सर्वाङ्गम्भयन्त्सर्वश्च यातुधान्योऽधराचीः परासुव ॥५॥

असौ यस्ताम्रो अरुण उत ब्रुः सुमङ्गलः ।

ये चैनधं रुद्रा अभितौ दिक्षु श्रिताः संहस्रशोऽवैष्णवः हेडं ईमहे ॥६॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

असौ योऽवृसर्पति नीलंग्रीवो विलोहितः ।
उतैनं गोपा अंदश्चन्दश्चनुदहार्यः स दृष्टो मृडयाति नः ॥७॥

नमोऽस्तु नीलंग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे ।
अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरं नमः ॥८॥

प्रमुञ्च धन्वंनस्त्वमुभयोरात्युर्ज्याम् ।
याश्च ते हस्त इषवः परा ता भंगवो वप ॥९॥

विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो बाणवाँ॒॥उत ।
अनैशच्चस्य या इषव आभुरस्य निषङ्कुधिः ॥१०॥

या ते हेतिर्मीढुष्टम् हस्ते बभूव ते धनुः ।
तयास्मान्विश्वतस्त्वमयक्षमया परिभुज ॥११॥

परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्वृणकु विश्वतः ।
अथो य इषुधिस्तवारे अस्मान्निधौहि तम् ॥१२॥

अवतत्य धनुष्ट शहस्राक्ष शतेषुधे ।
निशीर्य शल्यानां मुखो शिवो नः सुमना भव ॥१३॥

नमस्तु आयुधायानांतताय धृष्णवे ।
उभाभ्यामुत ते नमो ब्रह्म्यां तव धन्वने ॥१४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

मा नौ मुहान्तमुत मा नौ अभूकं मा न् उक्षन्तमुत मा नं उक्षितम् ।
मा नौ वधीः पितरं मोतं मातरं मा नः प्रियास्तुन्वो रुद्र रीरिषः ॥१५॥

मा नस्तोके तनये मा न् आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
मा नौ वीरान् रुद्र भूमिनो वधीर्हविष्मन्तः सद्मित्त्वा हवामहे ॥१६॥

नमो हिरण्यबाहवे सेनान्ये दिशां च पतये नमो
नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशोन्यः पशुनां पतये नमो
नमः शृष्पिञ्जराय त्विर्षीमते पथीनां पतये नमो
नमो हरिकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतये नमः ॥१७॥

नमो बभूशाय व्याधिनेऽन्नानां पतये नमो
नमो भुवस्य हेत्ये जगतां पतये नमो
नमो रुद्रायांततायिने क्षेत्राणां पतये नमो
नमः सूतायाहन्त्ये वनानां पतये नमः ॥१८॥

नमो रोहिताय स्थृपतये वृक्षाणां पतये नमो
नमो भुवन्तये वारिवस्कृतायौषधीनां पतये नमो
नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां पतये नमो
नम उच्चैर्घोषायाकृन्दयते पतीनां पतये नमः ॥१९॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

नमः कृत्स्नायुतया धावते सत्वनां पतये नमो
नमः सहमानाय निव्याधिन आव्याधिनीनां पतये नमो
नमो निषुङ्गिणे ककुभाय स्तेनानां पतये नमो
नमो निचेरवे परिचरायारण्यानां पतये नमः ॥२०॥

नमो वश्वते परिवश्वते स्तायूनां पतये नमो
नमो निषुङ्गिण इषुधिमते तस्कराणां पतये नमो
नमः सृकायिभ्यो जिघाध्सद्यो मुष्टातां पतये नमो
नमोऽस्मिन्द्यो नक्तश्वरन्द्यो विकृन्तानां पतये नमः ॥२१॥

नम उष्णीषिणे गिरिचराय कुलुश्वानां पतये नमो
नम इषुमन्द्यो धन्वायिभ्यश्च वो नमो
नम आतन्वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यश्च वो नमो
नम आयच्छुद्योऽस्यन्द्यश्च वो नमः ॥२२॥

नमो विसृजन्द्यो विध्यन्द्यश्च वो नमो
नमः स्वपन्द्यो जाग्रन्द्यश्च वो नमो
नमः शयानेभ्यु आसीनेभ्यश्च वो नमो
नमस्तिष्ठन्द्यो धावन्द्यश्च वो नमः ॥२३॥

नमः सुभाभ्यः सुभापतिभ्यश्च वो नमो
नमोऽश्वेभ्योऽश्वपतिभ्यश्च वो नमो
नम आव्याधिनीभ्यो विविधन्तीभ्यश्च वो नमो
नम उग्णाभ्यस्तृधृतीभ्यश्च वो नमः ॥२४॥

नमों गुणभ्यों गुणपतिभ्यश्च वो नमो
नमो ब्रातेभ्यो ब्रातपतिभ्यश्च वो नमो
नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च वो नमो
नमो विश्वरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो नमः ॥२५॥

नमः सेनाभ्यः सेनानिभ्यश्च वो नमो
नमो रथिभ्यो अरथेभ्यश्च वो नमो
नमः क्षत्रियः संग्रहीत्युभ्यश्च वो नमो
नमो महाद्यो अभक्तेभ्यश्च वो नमः ॥२६॥

नमस्तक्षंभ्यो रथकारेभ्यश्च वो नमो
नमः कुलालेभ्यः कुमारिभ्यश्च वो नमो
नमो निषादेभ्यः पुञ्जिष्ठेभ्यश्च वो नमो
नमः श्वनिभ्यो मृगयुध्यश्च वो नमः ॥२७॥

नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमो
नमो भवाय च रुद्राय च
नमः शर्वाय च पशुपतये च
नमो नीलंग्रीवाय च शितिकण्ठाय च ॥२८॥

नमः कपुर्दिनै च व्युसकेशाय च
नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च
नमो गिरिश्याय च शिपिविष्टाय च
नमो मीदुष्टमाय चेषुमते च ॥२९॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

नमो हृस्वायं च वामनायं च
नमो बृहते च वर्षीयसे च
नमो वृद्धायं च सुवृधे च
नमोऽग्न्याय च प्रथमायं च ॥३०॥

नम आशवे चाजिरायं च
नमः शीघ्राय च शीभ्याय च
नम् ऊर्म्याय चावस्वन्याय च
नमो नादेयायं च द्वीप्याय च ॥३१॥

नमो ज्येष्ठायं च कनिष्ठायं च
नमः पूर्वजायं चापरजायं च
नमो मध्यमायं चापगुल्भायं च
नमो जघन्याय च बुध्याय च ॥३२॥

नमः सोम्याय च प्रतिसूर्याय च
नमो याम्याय च क्षेम्याय च
नमः क्षोक्याय चावसान्याय च
नम उर्वर्याय च खल्याय च ॥३३॥

नमो वन्याय च कक्ष्याय च
नमः श्रवाय च प्रतिश्रवाय च
नम आशुषेणाय चाशुरथाय च
नमः शूराय चावभेदिने च ॥३४॥

नमों बिलिनैं च कवचिनैं च
नमों वर्मिणैं च वरुथिनैं च
नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च
नमों दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च ॥३५॥

नमों धृष्णवै च प्रमृशाय च
नमों निषङ्गिणैं चेषुधिमतैं च
नमस्तीक्ष्णोषवे चायुधिनैं च
नमः स्वायुधाय च सुधन्वन्ते च ॥३६॥

नमः स्त्रुत्याय च पथ्याय च
नमः काट्याय च नीप्याय च
नमः कुल्याय च सरस्याय च
नमों नादेयाय च वैशुन्ताय च ॥३७॥

नमः कूप्याय चावृट्याय च
नमों वीध्याय चातप्याय च
नमों मेघ्याय च विद्युत्याय च
नमों वर्ष्याय चावृष्याय च ॥३८॥

नमों वात्याय च रेष्याय च
नमों वास्तुव्याय च वास्तुपाय च
नमः सोमाय च रुद्राय च
नमस्ताम्राय चारुणाय च ॥३९॥

नमः शङ्खंवै च पशुपतये च
नम उग्राय च भीमाय च
नमोऽग्रेवधाय च दूरेवधाय च
नमो हृत्रे च हर्नीयसे च
नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यो नमस्तुराय ॥४०॥

नमः शम्भुवाय च मयोभुवाय च
नमः शङ्कुराय च मयस्कुराय च
नमः शिवाय च शिवतराय च ॥४१॥

नमः पार्याय चावार्याय च
नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च
नमस्तीर्थाय च कूल्याय च
नमः शष्प्याय च फेन्याय च ॥४२॥

नमः सिकुत्याय च प्रवाह्याय च
नमः किञ्छिलाय च क्षयुणाय च
नमः कपुर्दिने च पुलस्तये च
नम इरिण्याय च प्रपञ्चाय च ॥४३॥

नमो ब्रज्याय च गोष्याय च
नमस्तल्प्याय च गेह्याय च
नमो हृदय्याय च निवेष्याय च
नमः काठ्याय च गह्येष्याय च ॥४४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
नमः पाथसुव्याय च रजस्याय च
नमो लोप्याय चोलप्याय च
नम ऊर्वाय च सूर्वाय च ॥४५॥

नमः पूर्णाय च पर्णशदाय च
नम उद्गुरमाणाय चाभिघ्रते च
नम आखिदते च प्रखिदते च
नमः इषुकृञ्चो धनुष्कृञ्चश्च वो नमो
नमो वः किरिकेभ्यो देवानाथं हृदयेभ्यो नमो
विचिन्वत्केभ्यो नमो विक्षिणत्केभ्यो नम आनिरुतेभ्यः ॥४६॥

द्रापे अन्धस्सप्ते दरिङ्द्रं नीललोहित ।
आसां प्रजानामेषां पंशुनां मा भेर्मा रोङ्गो च नः किञ्चनाममत् ॥४७॥

इमा रुद्राय तुवसे कपुर्दिने क्षयद्वौराय प्रभरामहे मृतीः ।
यथा शमसद्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामै अस्मिन्नातुरम् ॥४८॥

या तै रुद्र शिवा तुनः शिवा विश्वाहा भेषजी ।
शिवा रुतस्य भेषजी तया नो मृड जीवसे ॥४९॥

परि नो रुद्रस्य हेतिवृणकु परि त्वेषस्य दुर्मतिरघ्योः ।
अवं स्थिरा मुघवद्यस्तनुष्व मीढस्तोकाय तनयाय मृड ॥५०॥

मौदुष्टम् शिवंतम् शिवो नः सुमना॑ भव ।
परमे वृक्ष आयुर्पं निधायु कृतिं वसान् आचर् पिनाकं विभ्रदाग्नि॑हि ॥५१॥

विकिंरिद्॒ विलोहित्॒ नमस्ते अस्तु भगवः ।
यास्ते सुहस्रां॑ छ हेतयोऽन्यम्॒ स्मन्निवंपन्तु ताः ॥५२॥

सुहस्राणि॒ सहस्रशो ब्राह्मोस्तवं॒ हेतयः ।
तासामीशानो भगवः पराचीना॑ मुखा॑ कृथि ॥५३॥

असर्व्याता॑ सुहस्राणि॒ ये रुद्रा॑ अधि॑ भूम्याम् ।
तेषां॑ छ सहस्रयोज्जनेऽव॑ धन्वानि॒ तन्मसि ॥५४॥

अस्मिन्महत्युर्णवेऽन्तरिक्षे॒ भुवा॑ अधि॑ ।
तेषां॑ छ सहस्रयोज्जनेऽव॑ धन्वानि॒ तन्मसि ॥५५॥

नीलंग्रीवाः॒ शितिकण्ठा॑ दिवां॑ रुद्रा॑ उपश्रिताः ।
तेषां॑ छ सहस्रयोज्जनेऽव॑ धन्वानि॒ तन्मसि ॥५६॥

नीलंग्रीवाः॒ शितिकण्ठाः॒ शुर्वा॑ अ॒थः॒ क्षमाच॒रा॑ः ।
तेषां॑ छ सहस्रयोज्जनेऽव॑ धन्वानि॒ तन्मसि ॥५७॥

ये॒ वृक्षेषु॑ शृष्टिञ्जरा॑ नीलंग्रीवा॑ विलोहिताः ।
तेषां॑ छ सहस्रयोज्जनेऽव॑ धन्वानि॒ तन्मसि ॥५८॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

ये भूतानामधिपतयो विशेखासः कपर्दिनः ।
तेषां छं सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥५९॥

ये पृथां पंथिरक्षय ऐलबृदा आयुर्युधः ।
तेषां छं सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥६०॥

ये तीर्थानि प्रचरन्ति सृकाहस्ता निषङ्गिणः ।
तेषां छं सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥६१॥

येऽन्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबते जनान् ।
तेषां छं सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥६२॥

य एतावन्तश्च भूयां छं सश्च दिशो रुद्रा वितस्थिरे ।
तेषां छं सहस्रयोजनेऽव धन्वानि तन्मसि ॥६३॥

नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये दिवि येषां वर्षमिष्ववस्तेभ्यो
दश प्राचीदर्शा दक्षिणा दश प्रतीचीदर्शोदर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो
नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं
द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥६४॥

नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो येऽन्तरिक्षे येषां वात इषवस्तेभ्यो
दश प्राचीदर्शा दक्षिणा दश प्रतीचीदर्शोदर्दशोर्ध्वास्तेभ्यो
नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं
द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥६५॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

नमोऽस्तु रुद्रेभ्यो ये पृथिव्यां येषामन्नमिषत्वस्तोभ्यो
दशा प्राचीदशा दक्षिणा दशा प्रतीचीदशोदीचीदशोर्ध्वास्तोभ्यो
नमो अस्तु ते नोऽवन्तु ते नो मृडयन्तु ते यं
द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तमेषां जम्भे दध्मः ॥६६॥

इति रुद्रे पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

अथ षष्ठोऽध्यायः ॥

[महच्छिर अध्याय / सोम स्तवन / ऋम्बक यजनम्]

हरि: ॐ

वृयंसोम व्रुते तव मनस्तुनूषु विभ्रंतः ।
प्रजावन्तः सचेमहि ॥१॥

एष ते रुद्र भागः सुह स्वस्नाऽग्निकया तं जुषस्व स्वाहैष ते रुद्र भाग आखुस्ते पुशः ॥२॥

अवं रुद्रमंदीमुह्यवं देवं ऋम्बकम् ।
यथा नो वस्यसुस्करुद्यथा नः श्रेयसुस्करुद्यथा नो व्यवसाययात् ॥३॥

भेषजमसि भेषजं गवेऽश्वाय पुरुषाय भेषजम् ।
सुखं मेषाय मेष्ये ॥४॥

ऋम्बकं यजामहे सुगुन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वरुकमिंव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ।
ऋम्बकं यजामहे सुगुन्धिं पंतिवेदनम् ।
उर्वरुकमिंव बन्धनादितो मुक्षीय मामुतः ॥५॥

एतत्ते रुद्रावुसं तेन पुरो मूर्जवतोऽतीहि ।
अवंततदन्वा पिनांकावसः कृतिवासा अहिंश्चसन्नः शिवोऽतीहि ॥६॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

त्र्यायुषं ज्ञमदंग्रे: कृश्यपस्य त्र्यायुषम् ।
यद्वेषु त्र्यायुषं तत्रौ अस्तु त्र्यायुषम् ॥७॥

शिवो नामांसि स्वधितिस्ते पिता नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः ।
निवर्त्याम्यायुषेऽन्नाद्यायु प्रजननाय रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय ॥८॥

इति रुद्रे पष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

[जटाऽध्याय]

हरिः ॐ

उग्रश्च भीमश्च खान्तश्च धुनिश्च ।
सा॒सु॒हौ॑श्चाभियुग्मा च॑ वि॒क्षिपुः स्वाहा॑ ॥१॥

अ॒ग्निं हृद॑ये ना॒शनि॑ं हृदया॒ग्रेण पशु॒पति॑ कृत्स्न॑हृदये न भ॒वं य॑क्ता ।
श॒र्व मतं स्ना॒भ्या॑मीशानं म॒न्युना॑ महा॒देवमन्तः पर्शु॒व्येनो॒ग्रं देवं
वं॒निष्ठुना॑ वसि॒ष्टहनुः शिङ्गी॑नि को॒श्याभ्यां॒म् ॥२॥

उग्रं लोहितेन मि॒त्रं॑ सौ॒ब्रत्येन रु॒द्रं दौर्ब्रत्येनेन्द्रं प्रक्रीडेन॑ मु॒रुतो बलैन सा॒ध्यान्त्रमुदा॑ ।
भ॒वस्य कण्ठं॑ रु॒द्रस्यान्तः पा॒र्थ्यं मंहा॒देवस्य यकृच्छुर्वस्य वनिष्ठः पंशु॒पते॑ पुरी॒तत् ॥३॥

लोमं॒भ्यः स्वाहा॑ लोमं॒भ्यः स्वाहा॑ त्वचे॑ स्वाहा॑ त्वचे॑ स्वाहा॑
लोहिताय॑ स्वाहा॑ लोहिताय॑ स्वाहा॑ मेदो॒भ्यः स्वाहा॑ मेदो॒भ्यः स्वाहा॑ ।
मां॒ध्सेभ्यः स्वाहा॑ मां॒ध्सेभ्यः स्वाहा॑ स्नावं॒भ्यः स्वाहा॑ स्नावं॒भ्यः स्वाहा॑
अस्थभ्यः स्वाहा॑ अस्थभ्यः स्वाहा॑ मञ्जभ्यः स्वाहा॑ मञ्जभ्यः स्वाहा॑ ।
रेतं॒से॑ स्वाहा॑ पायवे॑ स्वाहा॑ ॥४॥

आ॒या॒साय॑ स्वाहा॑ प्राया॒साय॑ स्वाहा॑ संया॒साय॑ स्वाहा॑ विया॒साय॑ स्वाहो॑द्या॒साय॑ स्वाहा॑ ।
शुचे॑ स्वाहा॑ शोचते॑ स्वाहा॑ शोचमानाय॑ स्वाहा॑ शोकाय॑ स्वाहा॑ ॥५॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

तपसे स्वाहा॑ तप्यते॒ स्वाहा॑ तप्यमानाय॑ स्वाहा॑ तुसाय॑ स्वाहा॑ घुर्माय॑ स्वाहा॑ ।

निष्कृत्यै॒ स्वाहा॑ प्रायश्चित्त्यै॒ स्वाहा॑ भेषजाय॑ स्वाहा॑ ॥६॥

युमाय॑ स्वाहान्तकाय॑ स्वाहा॑ मृत्यवे॒ स्वाहा॑ ब्रह्मणे॒ स्वाहा॑ ब्रह्महत्यायै॒ स्वाहा॑ ।

विश्वेभ्यो॒ देवेभ्यः॒ स्वाहा॑ द्यावापृथिवीभ्याथ॑ स्वाहा॑ ॥७॥

इति रुद्रे सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

अथ अष्टमोऽध्यायः ॥

[चमकप्रशः]

हरिः ॐ

वाजंश्च मे प्रसुवश्च मे प्रयत्निश्च मे प्रसिंतिश्च मे
धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरंश्च मे क्षोकंश्च मे
श्रुवश्च मे श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे स्वश्च मे
यज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥१॥

प्राणश्च मेऽपानश्च मे व्यानश्च मेऽसुश्च मे
चित्तं च म् आधीतं च मे वाक् च मे मनश्च मे
चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे दक्षंश्च मे बलं च मे
यज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥२॥

ओजंश्च मे सहश्च म आत्मा च मे तुनूश्च मे
शर्मं च मे वर्मं च मेऽङ्गानि च मेऽस्थौनि च मे
पर्सुराष्ट्रियं च मे शरीराणि च म् आयुश्च मे जुरा च मे
यज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥३॥

ज्यैष्ठं च म आधिंपत्यं च मे मून्युश्च मे भामंश्च मेऽमंश्च मे
ज्ञेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे
वर्षिमा च मे द्राघिमा च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे
यज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

सूत्यं च मे श्रुद्धा च मे जगच्च मे धनं च मे
विश्वं च मे महश्च मे क्रीडा च मे मोदश्च मे
जातं च मे जनिष्यमाणं च मे सूक्तं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥५॥

ऋतं च मेऽमृतं च मेऽयुक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे
जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनमित्रं च मेऽभयं च मे
सुखं च मे शयनं च मे सूषाश्च मे सुदिनं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥६॥

यन्ता च मे धूर्ता च मे क्षेमश्च मे धृतिश्च मे
विश्वं च मे महश्च मे संविच्च मे ज्ञात्रं च मे
सूश्च मे प्रसूशच्च मे सीरं च मे लयश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥७॥

शं च मे मर्यश्च मे प्रियं च मेऽनुकामश्च मे
कामश्च मे सौमनसश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे
भुद्रं च मे श्रेयश्च मे वर्सीयश्च मे यशश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥८॥

ऊर्कं मे सूनृता च मे पर्यश्च मे रसश्च मे
घृतं च मे मधुं च मे सग्धिश्च मे सर्पीतिश्च मे
कृषिश्च मे वृष्टिश्च मे जैत्रं च मे औद्धिद्यं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥९॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

रुयिश्च मे रायश्च मे पुष्टं च मे पुष्टिश्च मे
विभु च मे प्रभु च मे पूर्णं च मे पूर्णतरं च मे
कुयंवं च मेऽक्षितं च मेऽन्नं च मेऽक्षुच्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१०॥

वित्तं च मे वेद्यं च मे भूतं च मे भविष्यच्चं च मे
सुगं च मे सुपथ्यं च म ऋद्धं च म ऋद्धिश्च मे
कृतं च मे कृतिश्च मे मृतिश्च मे सुमृतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥११॥

ब्रीहयश्च मे यवांश्च मे माषांश्च मे तिलांश्च मे
मुद्राश्च मे खल्वांश्च मे प्रियङ्गवश्च मेऽणवश्च मे
श्यामाकांश्च मे नीवारांश्च मे गोधूमांश्च मे मसूरांश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१२॥

अश्मा च मे मृतिका च मे गिरयश्च मे पर्वताश्च मे
सिकंताश्च मे वनस्पतयश्च मे हिरण्यं च मेऽयश्च मे
श्यामं च मे लोहं च मे सीसं च मे त्रपुं च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१३॥

अग्निश्च म आपश्च मे वीरुधश्च म ओषधयश्च मे
कृष्टपच्याश्च मेऽकृष्टपच्याश्च मे ग्राम्याश्च मे पशवं आरुण्याश्च मे
वित्तं च मे वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१४॥

वसुं च मे वसुतिश्च मे कर्मं च मे
शक्तिश्च मे इर्थश्च मैमंश्च म इत्या च मे गतिश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१५॥

अग्निश्च मै इन्द्रश्च मे सोमंश्च मै इन्द्रश्च मे
सविता च मै इन्द्रश्च मे सरस्वती च मै इन्द्रश्च मे
पूषा च मै इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च मै इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१६॥

मित्रश्च मै इन्द्रश्च मे वरुणश्च मै इन्द्रश्च मे
धूता च मै इन्द्रश्च मे त्वष्टा च मै इन्द्रश्च मे
मरुतश्च मै इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१७॥

पृथिवी च मै इन्द्रश्च मे इतरिक्षं च मै इन्द्रश्च मे
द्यौश्च मै इन्द्रश्च मे समांश्च मै इन्द्रश्च मे
नक्षत्राणि च मै इन्द्रश्च मे दिशश्च मै इन्द्रश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१८॥

अथृशुश्च मे रश्मिश्च मे इदांश्च मे इधिपतिश्च म उपाथृशुश्च मे इन्तर्यामश्च मे ऐन्द्रवायुवश्च मे
मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे शुक्रश्च मे मन्थी च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥१९॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

आग्रयाणश्च मे वैश्वदेवश्च मे ध्रुवश्च मे
वैश्वानुरश्च मे ऐन्द्राग्नश्च मे
महावैश्वदेश्च मे मरुत्वतीयांश्च मे निष्केवल्यश्च मे
सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे पालीवृतश्च मे हारियोजुनश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२०॥

सुचश्च मे चमसाश्च मे वायव्यानि च मे द्रोणकलशश्च मे
ग्रावाणश्च मेऽधिष्ठवणे च मे पूतभृत्युं म आधवनीयश्च मे
वेदिश्च मे बुर्हिश्च मेऽवभृतश्च मे स्वगाकारश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२१॥

अग्निश्च मे घर्मश्च मेऽक्षश्च मे सूर्यश्च मे
प्राणश्च मेऽश्वमेधश्च मे पृथिवी च मेऽदितिश्च मे
दितिश्च मे द्यौश्च मेऽङ्गुल्यः शक्तरयो दिशश्च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२२॥

ब्रूतं च मऋतवश्च मे तपश्च मे संवत्सुरश्च मे
अहोरात्रे ऊर्वष्टीवे बृहद्रथन्तुरे च मे
यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२३॥

एका॑ च मे॒ ति॒स्रश्च॑ मे॒ ति॒स्रश्च॑ मे॒ पञ्चा॑ च मे॒ पञ्चा॑ च मे॒
 सु॒स च॑ मे॒ सु॒स च॑ मे॒ नवा॑ च॑ मे॒ नवा॑ च॑ मे॒ एका॑दशा॑ च॑ मे॒ एका॑दशा॑ च॑ मे॒
 त्रयो॑दशा॑ च॑ मे॒ त्रयो॑दशा॑ च॑ मे॒ पञ्चदशा॑ च॑ मे॒ पञ्चदशा॑ च॑ मे॒ सु॒सदंशा॑ च॑ मे॒ सु॒सदंशा॑ च॑ मे॒
 नवदंशा॑ च॑ मे॒ नवदंशा॑ च॑ मे॒ एकविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ एकविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ त्रयो॑विठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒
 पञ्चविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ पञ्चविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ सु॒सविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ सविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒
 नवविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ नवविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ एकत्रिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ एकत्रिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ त्रयस्त्रिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒
 युज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥२४॥

चतु॒स्रश्च॑ मे॒ऽष्टौ॑ च॑ मे॒ऽष्टौ॑ च॑ मे॒ द्वा॒दशा॑ च॑ मे॒ द्वा॒दशा॑ च॑ मे॒
 षोड॑शा॑ च॑ मे॒ षोड॑शा॑ च॑ मे॒ विठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ विठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒
 चतु॑र्विठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ चतु॑र्विठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ऽष्टाविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒ऽष्टाविठ्ठ॑शतिश्च॑ मे॒
 द्वात्रिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ द्वात्रिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ षट्ठ॑शच्च॑ मे॒ षट्ठ॑शच्च॑ मे॒
 चत्वारिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ चत्वारिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ चतु॑श्चत्वारिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒ चतु॑श्चत्वारिठ्ठ॑शच्च॑ मे॒
 युज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥२५॥

त्र्यविश्च॑ मे॒ त्र्यवी॑ च॑ मे॒ दित्युवाट॑ च॑ मे॒ दित्यौही॑ च॑ मे॒
 पञ्चाविश्च॑ मे॒ पञ्चावी॑ च॑ मे॒ त्रिवृत्सश्च॑ मे॒ त्रिवृत्सा॑ च॑ मे॒
 तुर्युवाट॑ च॑ मे॒ तुर्यौही॑ च॑ मे॒
 युज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥२६॥

पृष्ठुवाट॑ च॑ मे॒ पष्ठौही॑ च॑ म॒ उक्षा॑ च॑ मे॒ वृशा॑ च॑ म॒ ऋषुभश्च॑ मे॒
 वैहच्च॑ मे॒ऽनुङ्गाँश्च॑ मे॒ धेनुश्च॑ मे॒
 युज्ञेन॑ कल्पन्ताम् ॥२७॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

वाजांयु स्वाहा॑ प्रसुवायु॒ स्वाहा॑ऽपि॒जायु॒ स्वाहा॒ क्रतवे॑ स्वाहा॒ वसवे॑ स्वाहा॑ऽहृपतये॑ स्वाहाहै॑
मुग्धायु॒ स्वाहा॑ मुग्धायु॒ वैनथंशिनायु॒ स्वाहा॑ विनशिन॑ आन्त्यायुनायु॒ स्वाहान्त्याय
भौवनायु॒ स्वाहा॒ भुवनस्यु॒ पतये॑ स्वाहाधिपतये॑ स्वाहा॑ प्रजापतये॑ स्वाहा॑ ।
इयं ते॑ राष्मित्रायं॑ युन्ताऽसि॑ यमनं ऊर्जे॑ त्वा॑ वृष्टै॑ त्वा॑ प्रजानां॑ त्वाधिपत्याय ॥२८॥

आयुर्यज्ञेन॑ कल्पतां प्राणो॑ यज्ञेन॑ कल्पतां॑ चक्षुर्यज्ञेन॑ कल्पताथृश्चोत्र॑ यज्ञेन॑ कल्पतां॑
वाग्यज्ञेन॑ कल्पतां॑ मनो॑ यज्ञेन॑ कल्पतामात्मा॑ यज्ञेन॑ कल्पतां॑ ब्रह्मा॑ यज्ञेन॑ कल्पतां॑
ज्योतिर्यज्ञेन॑ कल्पतां॑ स्वर्यज्ञेन॑ कल्पतां॑ पृष्ठं॑ यज्ञेन॑ कल्पतां॑ यज्ञो॑ यज्ञेन॑ कल्पताम् ।
स्तोमश्च यजुश्च॑ ऋक्॑ च॑ साम॑ च॑ बृहच्च॑ रथन्तुरं॑ च॑ ।
स्वर्देवा॑ अग्न्मामृतां॑ अभूम् प्रजापतेः॑ प्रजा॑ अभूम्॑ वेद॑ स्वाहा॑ ॥२९॥

इति रुद्रेष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

अथ शान्त्यध्यायः ॥

हरिः ॐ

ऋचं वाचं प्रपञ्चे मनो यज्ञुः प्रपञ्चे सामं प्राणं प्रपञ्चे चक्षुः श्रोत्रं प्रपञ्चे ।
वागोजः सहौजो मर्यि प्राणापानौ ॥१॥

यन्मे छिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो वातिंतृणं बृहस्पतिर्मेतद्धधातु ।
शं नौ भवतु भुवनस्य यस्पतिः ॥२॥

भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥३॥

कया नश्चित्र आभुवदूती सदावृधुः सखा ।
कया शचिष्ठया वृता ॥४॥

कस्त्वा सत्यो मदानां मधुहिष्ठो मत्सुदन्धसः ।
द्वाढा चिंदारुजे वसु ॥५॥

अभी षुणः सर्खीनामविता जरितृणाम् ।
शतं भवास्यूतिभिः ॥६॥

कया त्वं न ऊत्याभि प्रमन्दसे वृषन् ।
कया स्तोतृभ्यु आभर ॥७॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

इन्द्रो विश्वस्य राजति ।
शं नौ अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥८॥

शं नौ मित्रः शं वरुणः शं नौ भवत्वर्यमा ।
शं न् इन्द्रो बृहस्पतिः शं न् विष्णुरुरुक्तमः ॥९॥

शं न् वातः पवताथं शं नस्तपत् सूर्यः ।
शं न् कनिकदद्वेवः पुर्जन्यो अभिवर्षतु ॥१०॥

अहानि शं भवन्तु न् शथं रात्रीः प्रतिधीयताम् ।
शं न इन्द्राग्नी भवतामवौभिः शं न इन्द्रावरुणा रातहव्या ।
शं न इन्द्रापूषणा वाजसातौ शमिन्द्रासोमा सुविताय शं योः ॥११॥

शं नौ देवीरभिष्ठयु आपो भवन्तु पीतये ।
शं योरभिस्तवन्तु नः ॥१२॥

स्येना पृथिवि नो भवानृक्षुरा निवेशनी ।
यच्छां न् शर्म सुप्रथाः ॥१३॥

आपो हि षा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।
महे रणाय चक्षसे ॥१४॥

यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।
उशतीरिव मातरः ॥१५॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयायु जिन्वथ ।

आपौ जनयथा च नः ॥१६॥

द्यौः शान्तिरुन्तरिक्षुधं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः ।

वनुस्पतयुः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वुधं शान्तिः

शान्तिरेव शान्तिः सा मा शान्तिरेधि ॥१७॥

द्वते द्वधंहं मा मित्रस्य मा चक्षुषा सर्वाणि भूतानि सर्वाक्षन्ताम् ।

मित्रस्याहं चक्षुषा सर्वाणि भूतानि सर्वाक्षे ।

मित्रस्य चक्षुषा सर्वाक्षामहे ॥१८॥

द्वते द्वधंहं मा मित्रस्य मा चक्षुषा सर्वाणि भूतानि सर्वाक्षन्ताम् ।

ज्योक्ते सुन्दरिं जीव्यासुं ज्योक्ते सुन्दरिं जीव्यासम् ॥१९॥

नमस्ते हरसे शोचिषे नमस्ते अस्त्वुर्चिषे ।

अन्यास्ते अस्मत्तपन्तु हेतयः पावुको अस्मभ्यंधं शिवो भव ॥२०॥

नमस्ते अस्तु विद्युते नमस्ते स्तनयिन्वै ।

नमस्ते भगवन्नस्तु यतः स्वः सुमीहसे ॥२१॥

यतौ यतः सुमीहसे ततौ नो अभयं कुरु ।

शं नः कुरु प्रजाम्योऽभयं नः पशुम्यः ॥२२॥

सुमित्रिया न आप ओषधयः सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तुयोऽस्मान् द्वेष्टि यं च वृयं द्विष्मः ॥२३॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

तच्क्षुद्वहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत् ।
पश्येम शुरदः शुतं जीवेम शुरदः शुतथं शृणुयाम शुरदः शुतं
प्रब्रवाम शुरदः शुतमर्दोनाः स्याम शुरदः शुतं भूयश्च शुरदः शुतात् ॥२४॥

इति रुद्रे शान्त्यध्यायः ॥ ९ ॥

अथ स्वस्तिप्रार्थनामत्रः ॥

हरिः ॐ

ॐ

स्वस्ति न् इन्द्रौ वृद्धश्रवाः ।
स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्ताक्ष्यो अरिष्टनेमिः ।
स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥१॥

ॐ

पयः पृथिव्यां पय् ओषधीषु पयौ दिव्यन्तरिक्षे पयौ धाः ।
पयस्वतीः प्रदिशाः सन्तु मह्यम् ॥२॥

ॐ

विष्णो रुराटमसि विष्णोः श्रवे स्थो विष्णोः स्यूरसि विष्णोऽर्घुवोऽसि ।
वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥३॥

ॐ

अग्निदेवता वातो देवता सूर्यो देवता चन्द्रमा देवता वसंवो देवता
रुद्रा देवतादित्या देवता मुरुतो देवता विश्वेदेवा देवता
बृहस्पतिर्देवतेन्द्रौ देवता वरुणो देवता ॥४॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

ॐ

सृद्योजातं प्रपद्यामि सृद्योजातायू वै नमो नमः ।
भूवे भूवे नातिभवे भवस्तु माम् ।
भूवोद्भवायू नमः ॥५॥

वामदेवायू नमौ ज्येष्ठायू नमः श्रेष्ठायू नमौ रुद्रायू नमः
कालाय नमः कलविकरणायू नमो बलविकरणायू नमो
बलायू नमो बलप्रमथनायू नमः सर्वभूतदमनायू नमौ
मनोन्मनायू नमः ॥६॥

अ॒घोरेभ्योऽथ॒ घोरेभ्यो घोर॒घोरतरेभ्यः।
सृवैभ्यः सर्व॑ शर्वैभ्यो नमस्तेऽस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥७॥
(सृवैतः शर्व॑ सर्वैभ्यो)

तत्पुरुषाय विद्यहै महादेवाय॑ धीमहि।
तत्रौ रुद्रः प्रचोदयात् ॥८॥

ईशानस्सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ।
ब्रह्माधिपति॒ब्रह्म॒णोऽधिपति॒ब्रह्मा॑ शि॒वो मैऽस्तु सदाशि॒वोम् ॥९॥

ॐ

शि॒वो नामासि॒ स्वधितिस्ते पिता नमस्ते अस्तु मा मा हिथंसीः ।
निवर्तयाम्यायुषे॒न्नाद्यायू प्रजननाय रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय॑ सुवीर्याय॑ ॥१०॥

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

ॐ

विश्वानि देव सवितर्दुरितानि परासुव ।

यद्भूतं तत्र आसुव ॥११॥

ॐ

घौः शान्तिरुन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः।

वनुस्पतयः शान्तिर्विश्वेदवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सा मा शान्तिरेधि

॥१२॥

ॐ

सर्वेषां वा एष वेदानाथं रसो यत्सामः।

सर्वेषामेवैनमेतद् वेदानाथं रसेनाभिषिञ्चति ॥१३॥

ॐ

शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

अनेन श्री रुद्राभिषेककर्मणा श्री भवानीशङ्कर महारुद्राः प्रीयतां न मम ।

इति श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी समाप्ता ।

॥ ॐ साम्ब सदाशिवार्पणमस्तु ॥

Encoded and Proofread by Sunder Hattangadi
Vedic Accents/Svara added and Proofread by Ruma Dewan
Send corrections to sanskrit@cheerful.com

Notes

- *Ruma Dewan*

Śukla Yajurvedīya Rudrāṣṭādhyāyī: *the compilation -*

The parts of the compiled text of “Śukla Yajurvedīya Rudrāṣṭādhyāyī” can mainly be found in the Śukla Yajurveda—Vājasaneyi-Mādhandina—Samhitā (*abbrev:* SY-V-M-S), with exceptions for a few shlokas.

The names pertaining to Suktam-s are mentioned only for persuasion of related searches.

It has been noticed that there are some differences in number of shlokas that are read/avoided for certain chapters. Readers are advised to consult field experts in that matter or make their own searches and conclusions.

Vedic Accents/Svara:

In general –

The intonation of Sound of the Vedic Accents/Svara and recitation of Vedic Texts needs to be learned from experts of the related traditions to which they are specific.

The markings/symbols of Vedic Accents/Svara may vary amongst reference texts based on veda, tradition/branch, publication etc. Moreover, alteration in placement of Vedic Accents/Svara in a word impacts the meaning of the same.

Names of Vedic Accents/Svara can be based on their Sounds as well as the formation.
Formations vary across texts.

Document specific –

Vedic Accents/Svara for this document were referenced mainly from SY-V-M-S mentioned in Bibliography.

Font used for Vedic Accents/Svara for this document: Siddhanta सिद्धान्त

For purpose of text-familiarization, the reader can refer to the information related to the Vedic Accents/Svara reflecting in this document in the Table on next page.

॥ श्रीशुक्लयजुर्वेदीय रुद्राष्टाध्यायी ॥

Table 1: Vedic Accents/Svara reflecting in the document Śukla Yajurvedīya Rudrāṣṭādhyāyī

Svara symbol	Svara name	Example word
None (with pre-conditions) e.g. if preceded by syllable with no svara or अनुदात्त Anudātta; or it precedes syllable with स्वरित Svarita	उदात्त Udātta	शि_व संङ्कल्पमस्तु
	अनुदात्त Anudātta	शि_व संङ्कल्पमस्तु
	स्वरित Svarita	शि_व संङ्कल्पमस्तु
None (with pre-conditions) e.g. if it occurs after syllable having स्वरित Svarita	एकश्रुति Ekaśruti	शि_व संङ्कल्पमस्तु
	अनुस्वार => बहिर्गोमुख, बिन्दु-विराम सहित Anusvāra => Bahirgomukha, bindu-virāma sahita	गृणपति थं
	Name is not specified, but has been called "त्रिशूल-सदश चिन्ह" "triśūla-sadṛśa cinha" i.e. symbol that looks like the trident.	दि_व्युन्तरिंक्षे
	----- Alternatively, known as अधो न्युञ्ज adho nyubja.	
	Indicates one of the certain four* types of स्वरित svarita that precedes उदात्त Udātta syllable	विष्णोर्ध्ववृऽसि
	अधोवक्र रेखा Adhovakra rekha	
	----- Alternatively, known as called अधः कोण adhaḥ koṇa, with अधोवक्र Adhovakra being	
	Indicates one of the certain four* types of स्वरित svarita that is preceded by syllable with अनुदात्त Anudātta, or no syllable	

* The four types of स्वरित svarita mentioned above are: जात्य jātya, क्षैप्र kṣaipra, प्रश्लेष prasleṣa, अभिनिहित abhinihitā.

The same are mentioned only to facilitate further searches/study by interested individuals.

Discussion about the said types is beyond the scope of the current document.

Bibliography:

- ➊ Śukla-Yajurveda-Saṃhitā (Śrimad-Vājasaneyi-Mādhandina): Ed-2: Published by Pandurang Jawaji, Nirnaya Sagar Press, Bombay 1929
- ➋ Vaidika-Svara-Mīmāṃsā: by Pt. Yudhishthira Mimansaka, Published by Shri Ramlal Kapoor Trust, Haryana, 2042-Vikram Samvat